

han vil gøre Afdragsfristerne saa korte som vel muligt, han vil drage dem sammen. Det er blevet mig sagt, at der sælges — jeg nævnte før Damptærskværker — endog meget store Ting paa Afbetaling. Et saadant Damptærskværk er solgt paa Afbetaling for 6,000 Kr. med et Afdrag paa 1,000 Kr. om Aaret, der skulde erlægges efter hver Høst i Løbet af 6 Aar. Naar nu denne Lov kommer ud, som siger, at man ikke kan fordrø mere end det enkelte Afdrag, altsaa ikke hele Restkøbesummen for 2 Afdrag ere forfaldne, har man ikke det Pres paa Køberen som ellers, før end der er to Afdrag forfaldne. Det vil i dette Tilfælde sige, at Sælgeren skulde vente et Aar over Tiden. Jeg er rigtignok meget bange for, at dette vil føre til, at Sælgeren vil sige: Under disse Omstændigheder, efter denne Lov, kan jeg ikke give denne Henstand, saa maa vi sætte kortere Frist, thi jeg vil ikke vente et helt Aar. Kunde man ikke gaa en anden Vej der, kunde man ikke sætte en vis bestemt Frist, det, man i gamle Dage kaldte Løbedage, som skulde gives med Hensyn til hvert enkelt Afdrag, før den stærke Følge deraf gjordes gældende, eller kunde man ikke sige f. Eks.: Vel er hvert Afdrag forfalden til den Tid, som staar i Kontrakten, men der kan dog ikke gøres den Virkning gældende, at forlange hele Restkøbesummen, før der er gaaet 2—3 Maanedre efter Forfaldstiden. Herved tror jeg, der vilde være vundet en hel Del i Retning af Beskyttelse for Køberen, og saa vilde man dog ikke i den Grad tvinge Sælgerne til at begrænse Afdragsfristerne, som man under den modsatte Forudsætning gør. Vi kende jo alle fra Prioritetetsforholdene dette, at det i Panteobligationer bestemmes, at Rente og Afdrag skulle betales til Terminen, men saa staar der ofte, at udebliver den skyldige Rente over 14 Dage efter rette Forfaldstid, er hele Restsummen forfalden. Der have vi samme Forskel mellem Forfaldstiden for det enkelte Afdrag og saa den Virkning, at nu er det hele forfalden. Der er det ikke ret lang Tid, i Reglen kun 8 Dage ud over Terminen, som er det højeste, der er givet Laantageren, før man har Ret til at kræve det hele. Jeg synes, at naar man kom til her at give Køberen en Frist af endogsaa blot 2 Maanedre ud over Forfaldstiden, vilde det være tilstrækkelig Betyggelse for ham; det vilde være større Betyggelse for Køberen end, hvad Lovforslaget nu hjemler ham. I de Tilfælde, hvor Afdragsfristerne ere korte, hvor der maaske er solgt mod ugentlige Afdrag, vil han saa større Betyggelse, end Lovforslaget tilkænter ham, men dertil kommer en Omstændighed,

nemlig, at det forfaldne skal være en Tiendedel af Købesummen, og ved ugentlige Afdrag er vist Afdragene saa smaa, at der skal langt mere end 2 Afdrag til for at udgøre en Tiendedel, saa i Virkeligheden vil det maaske nogenlunde blive det samme ogsaa fra Køberen, hvis man satte et Par Maanedre i Modspætning til det, der nu staar: de to Afdrag. For Sælgeren derimod tror jeg, det vilde være behageligere, og jeg tror bedre, de vilde gaa ind paa det. Jeg er heller ikke sikker paa, at det er rigtigt at fordrø denne Tiendedel af Købesummen. Det forekommer mig ikke at være rigtigt, naar man slet ikke tager Hensyn til, hvor meget der er betalt. Jo mere der er betalt, jo mere Krav har Køberen paa Beskyttelse, og omvendt, jo mindre han har betalt, desto mindre Krav har han ogsaa. Købet foregaar i Reglen saaledes ved Afdragshandler, at der betales en Del kontant paa Haanden og kun Resten i Afdrag, men enten Køberen har betalt lidt eller meget, om han har betalt $\frac{1}{20}$ eller maaske det halve af Tingenes Værdi paa Haanden, tager Lovforslaget slet intet Hensyn til. Det er kun de to udeblevne Afdrags Størrelse, der tages i Betragtning, og det forekommer mig ikke at være rigtigt. Jeg kunde tænke mig, at man hellere i Lovforslaget burde tage Hensyn til, om der er betalt over eller under $\frac{1}{10}$ af Købesummen eller en anden Brøkdel, blot man tager Hensyn til, hvor meget der er betalt; har han betalt saa og saa meget, skal der tages lempeligere paa ham, men har han ikke betalt saa meget, maa han finde sig i den haarde Behandling. Dette Hensyn forekommer mig mere retfærdigt end det andet. Jeg har ikke i Motiverne eller i Forhandlingerne kunnet finde nogen egentlig Forklaring paa, hvorfor man ikke har taget Hensyn hertil.

Det var dette, jeg vilde sige med Hensyn til Lovforslaget i Almindelighed og i Særdeleshed med Hensyn til de to Punkter, hvor det griber ind i det bestaaende. To af de Anker, der ere anførte mod Afdragshandleren — og det er de vigtigste — rører det ikke ved; to andre rører det ved, men det er farligt at røre ved dem, naar man ikke kan garantere Køberne med Hensyn til de to første. Og endelig det femte Punkt, det om Egenmagten, omtaler Lovforslaget slet ikke. Jeg vilde paa det Punkt gerne henstille til den højtærede Minister i alt Fald at udtale sig om, hvorledes han stiller sig i den Henseende.

Jeg vil til Slutning tage en Ting med. Det er den Betragtning, at vi her gribe ind i et ellers saa overmaade vigtigt Princip